

REDACȚIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria :
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Nr-ii de Duminică pe an
— 4 coroane.

Pentru România și
străinătate pe an :
40 franci.

Manuscrise nu se napolază

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA :

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERȚIUNILE :

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancați nu se
primesc.

INTRIGI MESCHINE!

(*) Nicăiri în lume nu se „tradează” țara, ca în Ungaria. Miniștri incapabili, zăriași perversi, și peste tot, spirite înguste, pentru a scăpa de responsabilități și pentru a li-se tolera ilegalități, au inventat „tradarea de patrie”, pe care ar fi săvârșind-o fruntași naționalitățiilor. Ori și cine dintre noi luptă pentru neamul său pe temeiul programului și în cadrul tacticii ce și-a dat partidul nostru național, este un „trădător de patrie”...

De când cu exagerările lui Komjathy, care acuzase nu numai pe naționalități de tradare, dar chiar pe primul ministru îl invinuisse pentru că a stat de vorbă cu trei Români fruntași (ceea-ce nu era de altfel adevărat), zicem: d'atunci însă chiar și între Maghiari au scăzut acțiunile politicienilor de respântii, cari își luau niere de salvatori ai patriei numai pe temeiul exploatării câte vre-unui neadever sfruntat, născocit pentru a calomnia naționalitățiile.

„Magyar Szó”, organul lui Bánffy, este singurul ziar care nu desarmează, ci dimpotrivă, caută zilnic câte o ciuhă pe care o asvirle între Unguri. În numărul său de Sâmbătă îl acuză pe Széll că în urma pactării sale cu Valahii, eată, cei de la Brașov vor ridica acum, din fondul primit din România, o facultate, de drept. Dar în numărul de Duminică alt „kironhans” în contra lui Széll și a P. S. Sale Episcopului Goldiș. Pe cel dintâi îl acuză că numai sub densusul Valahii îndrăznesc să agite contra Maghiarilor, ear pe cest din urmă îl acuză — pentru cele ce scrie „Tribuna Poporului”...

O perfidie mai detestabilă nici că se poate.

Intăiu pentru-că dacă e vorba de agitațiuni, cum numesc Ungurii luptele noastre naționale, apoi ac ste ori ales sub Bánffy erau pătate cu urbișie... Doar el a dat, chiar lui Mangra, dreptul să ținem în Budapesta congresul naționalitățiilor... Și dacă e vorba de stat la vorbă cu „agitatori”, oare nu sub densusul au fost eliberați martirii, și nu oare atunci au umblat pe la Budapesta dl dr. Rațiu și soții sei?

A doua: întru cât poate fi episcopul nostru vinovat de cele ce apar în „Tribuna Poporului”? Noi ne avem calea noastră croită în afară de cadrul bisericesc al vieții publice române; avem redactor responsabil și dacă în foaie se scrie ceva contra legii, sunt procurori, cari au pe cine lua la răspundere.

Ear cât despre tendența ce se urmărește prin publicarea acestor fel de corespondențe, puse la cale poate și cu consimțământul unor Români interesați în cauză, fie siguri cei dela „Magyar Szó”, că intrigile se vor descoperi fir de fir. Pentru-că Episcopul nostru este destul de înțelept și destul de tare să nu se lase terorizat de publicațiunii perfide, după-

cum și noi, tot ce diecesa are ales, ne vom grupa în giuru-i și în munca ce depune pentru înălțarea bisericeii și școalei române îl vom susține cu atât mai ales, cu cât vedem că politicianii de bălcu, ca cei grupați în giurul lui Bánffy, vor să pună discuția pe teren politic numai pentru a ne paralisa munca pe terenul unde toți Români trebuie să fim una!

Și mai perversi apar cei dela „Magyar Szó” când e vorba să judecăm incidentul din care vor să alarmeze opinia publică maghiară.

Nainte cu trei săptămâni deja, scrisesem adică un articol, în care după ce arătam cum un avocat maghiar a străpuns cu cuțitul pe un client Român, îndemnăm pe Români ca numai la avocați români să se ducă.

Ei bine, din asta cerberii politiceii naționale maghiare (ori mai bine banffiane) făuresc o agitație cumplită împotriva maghiarilor, traducând intenționat rău articolul nostru, ba chiar adaogând și făcându-i un comentariu sui generis, demn, într'adever, numai d'o foaie care moderațiunea și echitatea o învață de la fostul satrap Bánffy.

Cum adică: „Magyar Szó”, care mai zilele trecute condamna ori pe care Ungur, în primul rând pe Széll, dacă i-ar veni în gând să dea dreptate și naționalitățiilor, zicând că față de noi numai forța trebuie folosită, — se ridică încontra noastră pentru-că îndemnăm ca Românii să țină la Români?!...

Și ziarul, care n'a răspuns încă nici până azi la invinuirile ridicate de „Hazánk” că s'a întemeiat din banii necurați economisăți de Bánffy din milioanele de la alegeri, îndrăznește să acuze că episcopul Goldiș subvenționează ziarul nostru? Dar noi am susținut ani de zile, din propria forță, ziarul și înainte de alegerea ca episcop al Aradului a Preasfinției Sale dlui Goldiș.

Câtă nerușinare!
Tot cu ocazia aceasta, numitul ziar atacă personal și pe dnii Oncu, Mangra, Ciorogariu și Suctu, „stilpi” ai foilor noastre, pe care o numește „organ al partidului lui Goldiș”... Insinuă apoi, că numai în urma agitațiunilor noastre, în comitat a fost batjocorit tricoulul maghiar și se sădește în Români ura contra Maghiarilor...

Cu astfel de minciuni și calomnii voiește Bánffy să se mai ridice în opinia publică maghiară.

Credem însă că nu va reuși. La tot cazul, suntem siguri că intrigile nedemne de felul acesta atât între Unguri, cât și între Români, vor fi primite cu disrug. Tot așa, în fiecare zi trebuie să crească și între Unguri numărul celor ce vor înțelege, că țaria statului ungar numai pacea între naționalități o poate garanta, ear' nu zavistia pe care o propagă ciracii lui Bánffy.

Impăcarea româno-maghiară
este anunțată în capitala României pe placate mari, cu litere bătătoare la ochi. „Magyar Szó”, care are o telegramă despre cele ce se petrec la București, scoate la iveală următoarele:

In cercurile conservatoare se crede atât de mult într'o împăcare a Românilor cu Maghiarii, că chiar „Epoca”, ziar semioficios anunță acest eveniment.

Desigur, „Epoca” va fi având motive puternice pentru a crede că se intenționează negocieri în vederea unei împăcări. D'aceea reproduce și scriselile „Telegrafului Român”, care arată condițiunile încheierii păcii.

Vedem și noi aici, în zărele maghiare, o corespondență din Oradia, în care se vestește că acolo s'a pus la cale întemeierea Ligei Românilor patrioți, ligă care sub șefia dlui Iosif Gallu, magnat, are scopul să-i apropie pe Români de Maghiari.

Cum rămâne însă atunci cu acuzarea din trecut? „Epoca” nu mai departe decât și astă vară, acuzase adică de tradare pe dl Sturdza pentru-că prin agenții sei de aici, cari eram noi, cel din jurul „Tribunei Poporului”, împinge pe Români la o înțelegere cu Ungurii?!

Ei, cei dela „Telegraful Român”, în primul rând I. P. S. Sa Mitropolitul Meșianu și apoi d-nii Gallu și Cosma sunt ei trădători?...

Ear' conservatorii din București, cari aprobă și se bucură de apropiata (?)... împăcare maghiaro-română, sunt și ei trădători?

Mai estolice decât Papa. În scrisoarea adresată zăreilor conservatoare din București prin care își exprimă admirația pentru chipul splendid cum s'a reolvat chestia rentei, între altele dl Dr. Rațiu zice:

... o soluțiune mai potrivită nu se putea da chestiei și eu nici nu'm pot închipui alta mai bună...

Că dl Rațiu nu'și poate închipui alta mai bună, asta, se înțelege, e chestie de... capacitate!

Dar că ar fi fost chip de rezolvare mai bună, o spune și dl Take Ionescu, care în vorbirea rostită la 29 Ianuarie v. în Camera deputaților zice:

... aș fi preferat să dau bani direct bisericeii Sf. Nicolae”...

Excesul de zel al d-lui Rațiu este evident!

Din Dietă.

— Sedința dela 16 Februarie. —

Vineria trecută camera deputaților ungruri s'a desfășurat în două vorbiri patriotice.

Una a fost a noului deputat Teodor Fașie, care a făcut unele observări patrioților deputați, cari aflaseră cu sale a se ocupa în Dietă de chestia naționalitățiilor.

Români — a zis dl Fașie — sunt aderenți sinceri ai ideii de stat și nu vor să aștepte nici odată împotriva ei. Români au interese comune cu patria ungară și peste tot ei nu gravitează spre România. Ei respectează legile ungare și fiecare Român învață bucură limba ungurească. Atingând

vorbirea lui Komjathy, dl Fașie a zis, că „subvenția” bisericeii Sf. Nicolae din Brașov nu e de caracter politic, ci e o simplă despăgurare pentru venitele ei după niște moși vechi din Țeara-Românească.

Archiepiscopul Meșianu e un om cu sentimente maghiare, zice, și regele însuși l'a distins de mai multe ori pentru patriotismul său. Privitor la chestia administrației, deputatul Fașie ar avea dorința, ca corpul notarial comunal și cercual să fie întregit, adecă să fie sporit numărul notarilor comunali și cercuali. Altfel dînsul are în guvern toată încrederea și-i votează bugetul (ministeriul de interne).

Contele Benyovszky se oprește și el puțin la chestia naționalitățiilor și zice, că naționalitățiile trebuie îmbogățite, fiindcă dacă nu avere și autoritate, atunci ele nu vor gravita înafară. Germanul din Șvițera nici nu se gândește să cocheteze cu Germania.

Mai mult însă s'a ocupat în această ședință cu chestia naționalitățiilor deputatul Werner Gyula, care, între altele, a spus următoarele:

„Chestia naționalitățiilor este o chestie de actualitate, care ar trebui odată pe deplin regulată. Pentru asta ar fi de trebuință aici în cameră un partid al naționalitățiilor. Atunci ar ajunge la ordinea zilei aici chestia de naționalități, cu care se ocupă azi nu numai Ungaria. Certe între naționalități sunt în tot locul, în toate țările din Europa, cum și în celelalte continente, mai virtos acolo unde Europeanii stăpesc pe oamenii negri. Germania are de lucru cu Polonii și Rusia cu o sumedenie de curente naționaliste; ear Austria este atât infectată, că a încetat acolo chiar și puleștiunea vieții constituționale. Noi ne apărăm numai rassa și căutăm să ne înțelegem împreună. Asta e lupta noastră de naționalități. Noi nu vrem să subjugăm naționalitățiile, ci vrem numai să clădim statul maghiar unitar național (?). Naționalitățiile vestesc în lume, că statul maghiar le oprimă.”

Acusă apoi oratorul Indosebi pe Sași și zice că ei în adevăr gravitează în afară, și jalbele și-le pun în presa din Germania, ca și când presa aceasta ar fi forul de apelată împotriva dispozițiunilor statului ungar. li invinuesc pe Sași pentru-că dînsii, mai ales, poartă atăta luptă împotriva legii despre maghiarisarea localitățiilor.

— Sedința dela 17 l. c. —

Afacerea Egân.

În ședința de Sâmbătă a Dietei ungare ca un moment de mare însemnătate a fost vorbirea și declarațiunea ministrului unguresc de agricultură Darányi Ignatz în afacerea Egân, cel care cutexase a spune o vorbă aspră, dar dreaptă despre elementul cutropitor ovresc la o adunare ținută zilele trecute la Munkács.

Estă aci declarațiunile ministrului: „Este o datorie a mea, ca să examinez cu cea mai mare urgență vorbirea d-lui comisar ministerial Egân, căci n'aș fi putut să consider drept un lucru în interesul țării, ca afacerea aceasta s'o las în suspens nici 48 de oare. Egân mi a trimis vorbirea sa însoțită de următoarea declarațiune:

Budapesta, 17 Febr. 1900. Borostyánkői Egân Ede, comisar ministerial. — Excelența Voastră Dle ministrul! Alături aci vă trimit textul autentic al vorbirei mele dela adunarea din Munkács și împreună cu asta fascicula, care prezintă obiectele de-

CONVOCARE.

Domnit membri ai

„Ciuchiciei“, Asociațiune de ajutorare în Ciuchiciu, sunt prin aceasta convocați în sensul § 24 din statutele Asociațiunei la

Ia Adunare generală ordinară

care se va ține în Ciuchiciu la 10 Martie 1900 la 9 oare a. m. în localul Asociațiunei.

OBIECTELE.

1. Raportul direcțiunei despre activitatea Asociațiunei și despre rezultatul gestiunei anului I și notificarea membrilor de nou intrați.
 2. Raportul comitetului de supraveghere.
 3. Decisiunea compturilor și darea absolutoriului.
 4. Decisiune asupra împărțirei profitului curat și darea de onorare.
 5. Alegerea duor membri în direcțiune.
 6. Alegerea comitetului de supraveghere (§ 47. din statute).
 7. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 37 lit. i) din statute.
 8. Esmiterea celor 2 membri, pentru verificarea procesului verbal.
- Dat din sedința consiliului comun, ținută la 4 Februarie 1900.*

Direcțiunea.

Impărțirea profitului curat de Coroane: 2323.18.

1. Fondului de rezervă 10%
2. Onorare
3. Membrilor după Quote
4. Restul ear fondului de rezervă

Coroane :	232.32
„	300.—
„	1773.—
„	17.86
Suma Coroane:	2323.18

Contul Bilanțului

Active.			Pasive		
	Coroane	fil.		Coroane	fil.
Cassa în numărar	692	74	Capital social d. 282 Quote		
Inventariul Marfei	4219	58	à Cor. 20	Cor. 5640.—	2955 —
Spese de fondare	Cor. 512.—		Fond de rezervă		48 96
după amortisare 20%	Cor. 110.40	441 60	Creditori		2571 82
Mobilier	Cor. 458.84		Profit curat		2323 18
după amortisare 10%	Cor. 46.—	412 84			
Debitori		2132 20			
Coroane :	7898	96	Coroane :	7898	96

Contul profitului și perderilor

Eșite			Intrate		
	Coroane	fil.		Coroane	fil.
Salarie	756	62	Venitul din vinderea marfei		
Chirie	69	60	Trafică și timbre	3998	84
Dare directă și comună	130	12			
Dare pentru trafică	16	—			
Spese de improtoc. și timbre	317	24			
Asigurațiune	40	52			
Porto, trasuri	31	14			
Diferite spese	158	02			
Amortisare :					
din spese de fondare	Cor. 110.40				
din Mobilier	„ 46.—	156 40			
Profit curat		2323 18			
Coroane :	3998	84	Coroane :	3998	84

C i u c h i c i u, la 31 Decemvrie 1899.

Direcțiunea :

Vasilie Dragoiu m. p., Pavel Brinzeiu m. p., Pavel Balota m. p., George Brinzeiu m. p., Sofronie Potoccean m. p., Petru Marila m. p., Ioan Bura m. p.
director. cassaria. comerc.

Bilanțul present, precum și Contul profitului și perderilor examinându le conform legii și statutelor le-am aflat esacte și cărțile purtate în regulă

C i u c h i c i u, la 4 Februarie 1900.

416 1—1

Comitetul de supraveghere :

P. Mîoc m. p., F. Băiaș m. p., S. Olariu m. p., P. Marila m. p., I. Dragoiu m. p., V. Bosica m. p., V. Boțoc m. p., Nic. Neamțu m. p., I. Mozgoavă m. p.